

Udskriftsdato: 15. december 2025

FOU nr 1983.57 (Gældende)

Spørgsmålet om »fyldestgørende grund« til arbejdsophør

Ministerium: Folketinget

Spørgsmålet om »fyldestgørende grund« til arbejdsophør

Udtalt kritik over for ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen i anledning af nævnets besvarelse af en anmodning fra en arbejdsløshedskasses advokat om en (efterfølgende) begrundelse for nævnets afgørelse.

Henstillet til ankenævnet at genoptage behandlingen af den pågældende sag vedrørende 5 medlemmers adgang til at modtage arbejdsløshedsdagpenge. Nævnet havde tiltrådt en afgørelse fra arbejdsdirektoratet om, at de skulle udelukkes fra ret til dagpenge i 5 uger, da de ikke fandtes at have haft fyldestgørende grund til at forlade arbejdet, og at arbejdsløshedskassen ikke havde krav på refusion fra statskassen for de dagpenge, kassen havde udbetalt til medlemmerne i 5 ugers perioden.

(J. nr. 1983-455-02).

Advokat A klagede for Beklædnings- og Textilarbejdernes Arbejdsløshedskasse over en afgørelse, der var truffet af ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen. Ved afgørelsen havde ankenævnet tiltrådt en afgørelse fra arbejdsdirektoratet, hvorefter 5 medlemmer af arbejdsløshedskassen skulle udelukkes fra ret til arbejdsløshedsdagpenge i 5 uger under hensyn til, at det ikke fandtes tilstrækkeligt godtgjort, at medlemmerne havde haft en i arbejdsløshedsforsikringslovens forstand fyldestgørende grund til et arbejdsophør den 10. november 1980 hos F, jfr. arbejdsløshedsforsikringslovens § 63, stk. 1, nr. 2. Ankenævnet tiltrådte endvidere direktoratets afgørelse om, at arbejdsløshedskassen ikke havde krav på refusion fra statskassen for dagpenge, som kassen havde udbetalt til medlemmerne i 5 ugers perioden, jfr. § 86, stk. 2, 1. pkt.

Sagens nærmere omstændigheder var følgende:

De 5 medlemmer havde frem til den 10. november 1980 arbejde som syersker på en konfektionsfabrik, F.

Efter hændelsen den 10. november 1980, jfr. nærmere nedenfor, rettede konfektionsarbejdernes fagforening henvendelse til arbejdsgiveren, men blev efter det oplyste nægtet adgang til virksomheden (Dansk Beklædnings- og Textilarbejderforbund havde ikke overenskomst med virksomheden). Fagforeningen rettede herefter henvendelse til arbejdstilsynet, der foretog en besigtigelse på virksomheden den 19. december 1980. Af arbejdstilsynets akter fremgik følgende om virksomheden:

Virksomheden, der havde eksisteret i 28 år, på adressen ... skulle udvides, og det var da planlagt at nedrive virksomhedens bygning i vinteren 1979. Dette tidspunkt var senere blevet udskudt.

Det forhold, at bygningerne skulle nedrives, havde betydet, at arbejdstilsynet - der allerede i 1978 havde besøgt virksomheden - ikke havde udstedt påbud om vedligeholdelse m.v.

I tilslutning til arbejdstilsynets besøg på virksomheden den 19. december 1980 blev der meddelt påbud om,

at fyret blev stillet til at starte kl. 5.30, således at der kunne være en kedeltemperatur på 70° ved arbejdets påbegyndelse kl. 7.00,

at kedelautomatik vedligeholdtes, og

at der blev truffet visse foranstaltninger imod kulde og trækgener.

Om hændelsen den 10. november 1980 forelå noget forskellige oplysninger:

1. I en skrivelse af 11. november 1980 til de 5 medlemmer meddelte virksomhedens indehaver følgende:

»Mandag den 10. ds. nægtede De sammen med 5 andre - ud af et personale på 22 personer at gå i arbejde ved arbejdstidens begyndelse og senere - til trods for kraftige opfordringer.

Kl. 7.58 forlod De arbejdspladsen uden varsel - samtidig med, at De forlangte Deres skattekort, hvilket jeg herved vedlægger, idet jeg forbeholder mig min ret til erstatning for ethvert økonomisk tab, jeg måtte lide på grund af Deres optræden.«

2. I en udateret erklæring, som et af de 5 medlemmer afgav til arbejdsformidlingen anførte hun følgende:

»Jeg har været ansat i firmaet (F) siden den 23. maj 1978. Utallige gange i ansættelsesperioden har jeg fundet forholdene meget dårlige, snavset, kulde, uhøflig tiltale m.m.

Mandag den 10. november om morgenen havde fabrikken igen ikke været opvarmet hele weekenden, og som følge deraf var det umuligt at gå i gang i 10-12 grader.

Efter en del diskussion fik vi den besked, at hvis vi ikke gik igang indenfor 5 minutter, kunne vi skruppe af og aldrig komme igen.

Vi bad om fyreseddel og skattekort. Skattekortet blev os tilsendt 12. november 1980.«

De 4 andre medlemmer afgav lignende forklaringer.

3. Fagforeningen for Konfektion ... udtalte den 5. december 1980 følgende til arbejdsformidlingen:

»Afdelingen har kendskab til de dårlige forhold på fabrikken, efter samtale med arbejdstilsynet er vi vidende om, at forholdene er så uacceptable, at fabrikken ikke kan køre videre uden radikale ændringer på det miljømæssige område.

Afdelingen forventer at A. T. (arbejdstilsynet) aflægger besøg på virksomheden indenfor den nærmeste fremtid.

Afdelingen mener, vort medlem er blevet bortvist fra fabrikken og derfor har fyldestgørende grund til at melde sig ledig og modtage dagpenge, vi finder ledigheden ikke er selvforskyldt.«

4. Arbejdsformidlingen indhentede en erklæring (udateret) fra arbejdsgiveren (en arbejdsgivererklæring), hvori bl.a. var anført følgende:

»Arbejdsforholdet er ikke bragt til ophør fra arbejdsgivers side - tværtimod -: Men lønmodtageren nægter at påbegynde sit arbejde og forlader uden varsel arbejdspladsen - med anmodning om udlevering af sit skattekort.

Jfr. medfølgende kopi af brev fra os af 11. november 1980.«

5. Med skrivelse af 11. december 1980 indberettede arbejdsformidlingen forholdet til arbejdsdirektoratet med de ovenfor nævnte erklæringer, bortset fra skrivelser af 11. november 1980. Arbejdsformidlingen bemærkede, at de øvrige arbejdere på virksomheden (ca. 17) ikke forlod virksomheden.

Arbejdsformidlingen sendte arbejdsløshedskassen en genpart af indberetningen.

6. I skrivelse af 18. december 1980 meddelte arbejdsløshedskassen, hovedledelsen, følgende til arbejdsdirektoratet i anledning af indberetningen:

»... da vore medlemmer mødte på arbejde den 10. november d.å., var der kun mellem 10° og 12° varme, hvilket skulle være sket flere gange, og da der på virksomheden skal være en passende temperatur i henhold til bekendtgørelse udsendt fra arbejdstilsynet den 19. marts 1963, betyder det, at virksomheden har overtrådt en regulativbestemmelse, og da vore medlemmer gjorde opmærksom på dette, blev arbejdsgiveren grov og sagde, at de kunne skrubbe ud.

Da forbundet ikke har overenskomst med virksomheden, kan vi ikke foretage fagretslig behandling i sagen vedrørende opsigelserne, men vi har den 17. ds. rettet anmodning til arbejdstilsynet i Århus amt til som rette myndighed at give påbud om, at virksomheden overholder gældende bestemmelser.

Da det således er arbejdsgiveren, der har brudt nogle fastsatte bestemmelser og ikke vil rette på det efter vore medlemmers anmodning, finder vi ikke, at der kan være tale om selvforskyldt ledighed, hvorfor det ikke bør få konsekvenser for deres dagpengeret.«

7. I en skrivelse af 22. januar 1981 til Dansk Beklædnings- og Textilarbejderforbund anførte arbejdstilsynet følgende:

»...

To dage har det været koldt om morgenen, og det var forårsaget af nogle tekniske uheld. Den ene gang væltede en lysmast, og den anden gang svigtede fyrets automatik.

Der er ikke blevet fyret nogle damer, de gik hjem, fordi der var koldt på systuen.

Kredsens konklusion efter samtalen med damerne er, at når de af og til har problemer, så skyldes det mere, at de er indbyrdes uenige og har svært ved at indrette sig efter hinanden, end vrøvl med arbejdsgiveren.

Vi anbefaler 18° i en systue ved arbejdstids begyndelse, idet vi henviser til miljølovens bestemmelser om, at forholdene skal være sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige. Kun få mennesker kan holde varmen ved syarbejde med en lokaletemperatur på 16°. Regulativets krav er kun 16°, men det er et meget gammelt regulativ.

Kredsen vedlægger fotokopi af det påbud, vi gav virksomheden den 19. december 1980. Med det forventer vi, at de tekniske gener er afhjulpet. Med den kedeltemperatur og det starttidspunkt vi kræver, skulle temperaturen i systuen let kunne holdes på 18° ved arbejdstids begyndelse.

...«

I anledning af indberetningen meddelte arbejdsdirektoratet følgende i en skrivelse af 6. oktober 1981 til arbejdsløsheds-kassen:

»Ved skrivelse af 11. december 1980 har arbejdsformidlingskontoret i ... indberettet, at medlem af ... afdeling ... er ophørt med arbejdet hos (F) den 7. november 1980, idet medlemmet mener, at temperaturen på arbejdspladsen var for lav, ifølge medlemmet ca. 10-12 grader.

Det fremgår bl.a. af indberetningen, at 4 andre medarbejdere ophørte med arbejdet af samme grund, og at 17 medarbejdere blev på arbejdspladsen.

I forbindelse med indberetningen har hovedledelsen bl.a. meddelt, at kassen mener, at virksomheden har handlet i strid med arbejdsmiljøreglerne, og at det var arbejdsgiveren, der opsagde de 5 medlemmer, da de gjorde opmærksom på dette.

Hovedledelsen har endvidere oplyst, at man ikke har overenskomst med virksomheden, men at kassen har rettet henvendelse til arbejdstilsynet i Århus, hvorfor kassen ikke finder, at arbejdsophøret skal have konsekvenser for dagpengeretten.

I den anledning skal man meddele, at direktoratet efter det oplyste ikke har fundet det tilstrækkeligt godtgjort, at medlemmet har haft en i arbejdsløshedsforsikringslovens forstand fyldestgørende grund til arbejdsophøret, hvorfor medlemmet skal udelukkes fra ret til dagpenge i 5 uger, jfr. arbejdsløshedsforsikringslovens § 63, stk. 1, nr. 2.

Hvis der er udbetalt dagpenge med urette i karantæneperioden, skal disse tilbagebetales af kassen, jfr. arbejdsløshedsforsikringslovens § 86, stk. 2.

Man skal i den forbindelse anmode arbejdsløsheds-kassen om at orientere arbejdsdirektoratet og arbejdsformidlingskontoret om et eventuelt tilbagebetalingsbeløbs størrelse.

...«

I skrivelse af 20. oktober 1981 klagede arbejdsløsheds-kassen til ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen over direktoratets afgørelse. Kassen henviste til, at arbejdsophøret var sket, fordi der ved arbejdstids begyndelse, mandag den 10. november 1980, kl. 7.00, kun havde været 10°-12° varme. Medlemmerne havde klaget herover til virksomhedens indehaver, der havde givet dem besked om, at de så kunne forlade virksomheden. Kassen henviste til, at arbejdstilsynet ikke havde villet meddele påbud under hensyn til, at virksomhedens bygninger snart skulle nedrives, og kassen bemærkede herefter:

»...

Da der er et cirkulære om, hvor varmt der skal være i et lokale inden for vort område ved arbejdstids begyndelse, og dette ikke er overholdt, og da arbejdstilsynet ikke har villet give et påbud om, at gældende regler skal overholdes på grund af, at der ligger en slutdato for virksomhedens eksistens, finder vi det urimeligt, at det skal gå ud over vore medlemmer på den måde, at de - når de bliver jaget væk fra firmaet efter at have påtalt lovmæssige berettigede krav - tilligemed skal straffes med en karantæne på grund af arbejdsophør, som vi finder i allerhøjeste grad at være fyldestgørende begrundet. Derfor fremsender vi afgørelsen til ankenævnet.

...«

I en udtalelse af 2. juni 1982 til ankenævnet i anledning af klagen henholdt arbejdsdirektoratet sig til sin afgørelse af 6. oktober 1981.

I skrivelse af 7. september 1982 tiltrådte ankenævnet arbejdsdirektoratets afgørelse.

I skrivelse af 7. oktober 1982 anmodede A som advokat for arbejdsløsheds-kassen:

»... ankenævnet om en nærmere redegørelse for begrundelsen for nævnets afgørelse om 5 ugers karantæne til de i sagen omhandlede fem medlemmer af arbejdsløsheds-kassen.

Jeg beder venligst nævnet meddele mig, hvilke momenter i sagen der er lagt til grund for afgørelsen, idet arbejdsløsheds-kassen ikke umiddelbart forstår afgørelsen, specielt henset til, at det er ubestridt, at temperaturen i arbejdslokalerne ved den omhandlede lejlighed var væsentligt under den foreskrevne.«

I skrivelse af 18. marts 1983 meddelte ankenævnet A følgende:

»...

I denne anledning skal man, efter at Deres anmodning har været fremlagt på et møde i ankenævnet, meddele, at afgørelsen er truffet på grundlag af et samlet skøn over de foreliggende omstændigheder.«

A klagede herefter som advokat for arbejdsløshedskassen til mig over ankenævnets afgørelse i skrivelsen af 7. september 1982. Han anførte, at det var arbejdsløshedskassens opfattelse, at de 5 medlemmer havde fyldestgørende grund til at forlade arbejdspladsen, idet temperaturen i arbejdslokalet ved arbejdets begyndelse kun var 10°-12°.

I en udtalelse i anledning af A's klage meddelte arbejdsdirektoratet, at direktoratet ikke fandt grundlag for at ændre sin afgørelse.

Ankenævnet for arbejdsløhedsforsikringen anførte i en udtalelse til mig, at sagen havde været behandlet på et møde i ankenævnet, hvor det var besluttet at fastholde afgørelsen af 7. september 1982.

Efter en gennemgang af sagen anmodede jeg i skrivelse af 20. september 1983 ankenævnet om en supplerende udtalelse. Jeg henviste til, at der i sagen forelå delvis modstridende oplysninger om, hvorledes de 5 medlemmers ansættelsesforhold blev bragt til ophør, og jeg gengav de forklaringer, der er omtalt ovenfor under 4., 1. og 2. ; jeg anførte herefter følgende:

»...

1. Hverken direktoratet eller ankenævnet har i afgørelserne i sagen anført, hvad der bevismæssigt er lagt til grund med hensyn til årsagen til de 5 lønmodtageres arbejdsophør. Arbejdsdirektoratet har alene refereret de ovenfor citerede forklaringer, og det tilsvarende gør sig gældende i »ankenævnets oplæg til sagens mødebehandling.««

Jeg gengav endvidere advokat A's skrivelse af 7. oktober 1982 til ankenævnet og nævnets svar til A i skrivelsen af 18. marts 1983, og jeg bad ankenævnet oplyse årsagen til, at A's anmodning om en begrundelse ikke var blevet imødekommet.

Herudover anførte jeg følgende:

»...

2. Heller ikke i ankenævnets eller direktoratets udtalelser til mig er der anført noget om, hvad direktoratet eller ankenævnet har lagt til grund med hensyn til årsagen til de 5 lønmodtageres arbejdsophør.

Jeg beder om at modtage en redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt betydning ved sagens afgørelse.

3. For det tilfælde, at det må lægges til grund, at temperaturforholdene var som oplyst af lønmodtagerne, og der ikke foreligger helt særlige forhold i forbindelse med arbejdsophøret fra lønmodtagernes side, skal jeg allerede nu bemærke følgende:

Temperaturen den nævnte dag var ikke i overensstemmelse med de gældende arbejdsmiljøregler, jfr. regulativ af 19. marts 1963 om arbejderbeskyttelse inden for tekstilfabrikker og kludesorteringsvirksomheder

(senest ændret ved bekendtgørelse nr. 540 af 2. september 1982), § 8, stk. 1. Om betydningen heraf skal jeg på nuværende tidspunkt indskrænke mig til at bemærke følgende:

§ 6, stk. 1, litra d, og stk. 2, i arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 719 af 22. december 1982 (om betydningen for retten til arbejdsløshedsdagpenge af at undlade at overtage anvist arbejde og ophøre med arbejde) har følgende indhold:

»Stk. 1:

Fyldestgørende grund til et arbejdsophør foreligger:

...

d. Når arbejdsophøret efter almindelige arbejdsretlige principper ikke skyldes medlemmets forhold, eller hvor risikoen for ophøret i øvrigt ikke alene findes at skulle bæres af medlemmet.

Stk. 2:

Ved bedømmelsen af, hvorvidt almindelige arbejdsretlige forhold som nævnt i stk. 1, pkt. d, giver medlemmet ret til uden dagpengemæssige konsekvenser at forlade sit arbejde, indgår blandt andet, om medlemmet - eventuelt gennem den faglige organisation - ved henvendelse til arbejdsgiveren har forsøgt at opnå en løsning på de opståede problemer.«

Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. januar 1983, men de principper, som den citerede regel er udtryk for, må også antages at have været gældende forud for bekendtgørelsens ikrafttræden.

Det er således af betydning for sagen, hvorledes episoden den 10. november 1980 ville være blevet vurderet i det arbejdsretlige system.

(Lønmodtagernes fagforening (og arbejdsløshedskassen) har gjort gældende, at det var arbejdsgiveren, der opsagde/bortviste lønmodtagerne, men har på grund af manglende overenskomst været afskåret fra at gennemføre fagretlig behandling af sagen).

I den arbejdsretlige praksis, jfr. f.eks. den kendelse, som er omtalt af Per Jacobsen: Kollektiv arbejdsret, 3. reviderede udgave, s. 316-17, er det antaget, at det forhold, at temperaturen i en virksomhed er lavere end den, der følger af arbejdsmiljømæssige forskrifter, kan berettige de berørte lønmodtagere til midlertidigt at standse arbejdet, indtil temperaturen er blevet højere. Jeg henviser i den forbindelse til vedlagte kopi af en skrivelse af 5. september 1983 fra Textilindustrien, fabrikantforeningen for trikotage, tekstil og beklædning, (vedrørende resultatet af fagretlig behandling af en lignende sag), som jeg har modtaget fra Beklædnings- og Textilarbejdernes arbejdsløshedskasse med skrivelse af 8. september 1983.

Jeg henviser til princippet om, at der kan foreligge fyldestgørende grund til et arbejdsophør, »hvor risikoen for ophøret i øvrigt ikke alene findes at skulle bæres af medlemmet«. Jeg henviser i denne forbindelse til ankenævnets afgørelse, som er omtalt i beretning fra ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen for året 1972, s. 31-32, hvorved nævnet fandt, at der ikke var tilstrækkeligt grundlag for at antage, at arbejdsophøret væsentligst skyldtes medlemmets forhold. I den omtalte sag var der tale om, at medlemmet opfattede arbejdsgiverens handlemåde som en afskedigelse og forlod arbejdspladsen.

...«

I en udtalelse af 12. december 1983 anførte ankenævnet følgende vedrørende de ovenfor nævnte tre spørgsmål:

»...

ad 1)

Ankenævnet har i skrivelse af 16. marts 1983 tilkendegivet over for advokaten, at afgørelsen er truffet på grundlag af et samlet skøn over de foreliggende omstændigheder (således som de fremgår af sagsfremstillingen, der var bilagt afgørelsen).

ad 2)

Den trufne afgørelse er alene baseret på de begivenheder, der fandt sted mandag den 10. november 1980, således som de foreligger oplyst for ankenævnet.

Det er ubestridt, at lokalet ikke var tilstrækkeligt varmt ved arbejdstids begyndelse, og at et flertal af de ansatte (17 af 22) ikke fandt anledning til at forlade arbejdspladsen.

Det fremgår videre, at de 5 medlemmer ikke, førend de forlod arbejdspladsen, havde kontaktet den faglige organisation/arbejdsløshedskassen, for at søge vejledning om, hvorledes de skulle forholde sig under hensyn til de faldne bemærkninger, men valgte selv at forlade arbejdspladsen.

ad 3)

Det er som ovenfor anført ubestridt, at arbejdsnedlæggelsen skyldtes temperaturforholdene på virksomheden den omhandlede dag, men ankenævnet finder, at almindelige arbejdsretlige principper fører til, at risikoen for ophøret alene skal bæres af medlemmerne, som har forladt arbejdspladsen uden først at sikre sig, at der forelå en bortvisning/afskedigelse - f.eks. ved at der blev udstedt en fyreseddel.

Når ombudsmanden således fra Per Jacobsen: Kollektiv arbejdsret 3, side 316-17 citerer, at det er antaget, at det forhold, at temperaturen i en virksomhed er lavere end den, der følger af arbejdsmiljømæssige forskrifter, kan berettige de berørte lønmodtagere til midlertidig at standse arbejdet, indtil temperaturen er blevet højere, bemærkes det, at de 5 medlemmer, som anført, ikke har benyttet sig af en sådan eventuel ret, men har forladt arbejdspladsen uden at afvente, om deres berettigede arbejdsnedlæggelse førte til afskedigelse/bortvisning. De kan derfor ikke anses for at have haft en i arbejdsløshedsforsikringslovens forstand fyldestgørende grund til arbejdsophøret.

Det er i øvrigt ankenævnets opfattelse, at et eventuelt krav på tabt arbejdsfortjeneste - i et tilfælde som det foreliggende, hvor arbejdsgiveren ikke var organiseret - kunne have været gjort gældende ved domstolene.

For så vidt ombudsmanden sluttelig har henvist til en ankenævns afgørelse, som er omtalt i ankenævnets beretning for 1972, s. 31-32, bemærkes, at der efter ankenævnets opfattelse er den forskel på de 2 sager, at den nævnte sag drejer sig om en gensidig reaktion på nogle gennem længere tid førte lønforhandlinger, hvor arbejdsgiverens standpunkter var afgørende for resultatet, mens der i nærværende tilfælde var tale

om et teknisk uheld på virksomhedens varmeanlæg, som medarbejderne burde have medvirket til at løse inden for deres overenskomsts rammer.«

Efter at jeg havde gjort advokat A bekendt med ankenævnets udtalelse, anførte han følgende i en skrivelse til mig:

»...

ad punkt 2: Det er efter min opfattelse uden betydning for sagen, at kun 5 ud af 22 ansatte reagerede på de uacceptable forhold på arbejdspladsen, sålænge det er ubestridt, at temperaturen lå under den foreskrevne temperatur. Det faktum, at nogle finder sig i ulovlige forhold, gør jo ikke forholdene lovlige.

Hvorvidt de 5 medlemmer har kontaktet deres faglige organisation eller ej, finder jeg ligeledes uden betydning.

ad punkt 3: Det bestrides fra de 5 medlemmers side, at de har forladt arbejdspladsen uden varsel. Medlemmerne mener sig bortvist og fyret. Jeg skal her henvise til medlemmernes forklaring om, at de af ledelsen fik besked om, at såfremt de ikke gik igang inden for 5 minutter, kunne de »skruppe af og aldrig komme mere«. Herefter har medlemmerne bedt om en fyreseddel og et skattekort.

Jeg henviser endvidere til arbejdsgiverens forklaring i skrivelse af 11. november 1980, hvoraf fremgår, at der, efter at de pågældende 5 medarbejdere havde nedlagt arbejdet, var drøftelser om spørgsmålet mellem ledelsen og medarbejderne, hvorunder ledelsen opfordrede kraftigt til, at arbejdet blev genoptaget. Endvidere anfører arbejdsgiveren i sine afskedigelsesattester, at ophørsgrunden var: »ubegrundet sabotage - nægter at påbegynde arbejdet.« Altså ikke, at medarbejderne havde forladt arbejdspladsen.

Jeg finder derfor ikke, at arbejdsophøret skyldes medlemmernes forhold, eller at risikoen for ophøret alene skal bæres af medlemmerne.

Endelig skal jeg bemærke, at det fra ankenævnets side anføres, at der var tale om et teknisk uheld på fabrikken.

Hvis man læser arbejdstilsynets senere pålæg til firmaet, er det et spørgsmål, om der ikke mere er tale om et mangelfuldt varmeanlæg end om teknisk uheld.«

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»Efter arbejdsløshedsforsikringslovens § 63, stk. 1, nr. 2, må dagpenge ikke udbetales til et medlem, »... som uden fyldestgørende grund forlader sit arbejde«, (eller hvis ledighed skyldes utilbørlig adfærd på arbejdspladsen).

Det er arbejdsdirektoratets og ankenævnets opfattelse, at der ikke forelå en sådan »fyldestgørende grund« for arbejdsophøret den 10. november 1980.

I sin afgørelse i skrivelsen af 6. oktober 1981, der blev tiltrådt af ankenævnet, bestemte direktoratet derfor, at de 5 medlemmer skulle udelukkes fra ret til dagpenge i 5 uger. Da arbejdsløhedskassen rent faktisk allerede havde udbetalt dagpenge til de pågældende, og da der ikke var grundlag for at stille krav

om tilbagebetaling over for medlemmerne, indskrænker betydningen af den trufne afgørelse i forhold til dem sig til, at afgørelsen i givet fald kan tillægges »gentagelsesvirkning« i tilfælde af senere sager efter lovens § 63, stk. 1, nr. 2.

Ved de trufne afgørelser blev der samtidig i henhold til lovens § 86, stk. 2, truffet bestemmelse om, at kassen ikke skulle have krav på refusion af de arbejdsløshedsdagpenge, der efter direktoratets og ankenævnets opfattelse var udbetalt med urette.

Efter lovens § 86, stk. 2, er det bl.a. en forudsætning for at kunne fratage en kasse krav på refusion, at der er tale om »... tilfælde, hvor der er udbetalt dagpenge ... med urette ...«. Jeg skal derfor først gøre nogle bemærkninger om forholdet til bestemmelsen i lovens § 63, stk. 1, nr. 2.

Det er ubestridt, at temperaturforholdene i arbejdslokalerne ved arbejdstidens begyndelse mandag den 10. november 1980 ikke var i overensstemmelse med de gældende arbejdsmiljøregler. Jeg må forstå, at ankenævnet er enig i, at dette forhold efter almindelige arbejdsretlige principper kunne berettige arbejdstagerne til midlertidig at standse arbejdet. Det er imidlertid arbejdsdirektoratets og ankenævnets opfattelse, at arbejdstagerne ikke alene med henvisning hertil kunne anses for at have en »fyldestgørende grund« til at forlade arbejdet; det afgørende i så henseende må være de nærmere omstændigheder i forbindelse med arbejdsophøret.

Denne opfattelse giver mig ikke anledning til bemærkning.

Som det fremgår af sagsfremstillingen ovenfor, foreligger der indbyrdes noget afvigende oplysninger om, hvad der nærmere passerede den 10. november 1980, herunder om, hvad der var den direkte årsag til, at de 5 medlemmer af arbejdsløsheds-kassen forlod virksomheden.

Hvis det lægges til grund, at de pågældende den 10. november 1980 uberettiget blev bortvist af arbejdsgiveren - således som det er gjort gældende af de 5 medlemmer og fra arbejdsløsheds-kassens side - kan forholdet naturligvis ikke henføres under bestemmelsen i lovens § 63, stk. 1, nr. 2. De pågældende havde da »fyldestgørende grund« til at forlade arbejdet.

Sådan »fyldestgørende grund« vil imidlertid også foreligge i tilfælde, hvor arbejdstageren undskyldeligt opfatter arbejdsgiverens optræden som en tilkendegivelse af, at han ønsker arbejdsforholdet bragt til ophør med øjeblikkelig virkning, jfr. således § 6, stk. 1, litra d, i bekendtgørelsen fra 1982 (gengivet ovenfor s. 61). En arbejdstager kan også have »fyldestgørende grund« til selv at tage initiativet til at bringe et arbejdsforhold til ophør, således i hvert fald i tilfælde, hvor arbejdsgiveren væsentligt har misligholdt sine forpligtelser ifølge arbejdsforholdet over for den pågældende.

Jeg må forstå ankenævnets udtalelse af 12. december 1983 til mig således, at nævnets afgørelse er begrundet i, at nævnet ikke har kunnet anse det for godtgjort, at arbejdsophøret skyldtes en uberettiget bortvisning fra arbejdsgiverens side eller forhold, der kan sidestilles hermed.

Nævnets bedømmelse, hvorefter de 5 medlemmers forhold har skullet henføres under lovens § 63, stk. 1, nr. 2, synes herefter at bero på en bevismæssig vurdering, hvis tema har været snævrere end, hvad der efter min opfattelse må anses for forudsat i den nævnte bestemmelse, idet nævnet ikke synes at have

foretaget en nærmere vurdering af, om der i øvrigt fra arbejdsgiverens side forelå forhold, der kunne give de pågældende medlemmer »fyldestgørende grund« til at forlade arbejdet.

På det foreliggende grundlag kan jeg derfor ikke anse det for afklaret, om der overhovedet har foreligget et »... tilfælde, hvor der er udbetalt dagpenge ... med urette ...«.

Hertil kommer, at det efter lovens § 86, stk. 2, er en yderligere betingelse for at kunne fratage en kasse krav på refusion, at den fejlagtige udbetaling kunne være forhindret ved almindelig agtpågivenhed.

Det grundlag, der forelå for kassen, da den foretog udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge for de første 5 uger, var samstemmende forklaringer fra de 5 medlemmer om, at de uberettiget var blevet bortvist af arbejdsgiveren, fordi de nægtede at arbejde under forhold, der var i strid med gældende arbejdsmiljøregler. Kassen (forbundet) var på forhånd bekendt med, at de arbejdsmiljømæssige forhold på virksomheden var utilfredsstillende, og medlemmernes forklaring blev om ikke bestyrket, så dog heller ikke afsvækket ved den af arbejdsgiveren afgivne erklæring. Der var, endelig, ikke mulighed for fagretlig behandling af den opståede situation, da forbundet ikke havde overenskomst med virksomheden.

Jeg kan ikke være enig i, at arbejdsløsheds-kassen ved under disse omstændigheder at udbetale dagpenge til medlemmerne udviste et forhold, der med rimelighed kan henføres under bestemmelsen i lovens § 86, stk. 2.

Jeg har gjort ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen bekendt med min opfattelse, og jeg har henstillet til nævnet at genoptage sagens behandling og at meddele Dem en ny afgørelse.

Jeg har bedt ankenævnet om at underrette mig om, hvad der videre sker i sagen.

Jeg skal tilføje følgende:

Som nævnt ovenfor anmodede jeg i min skrivelse af 20. september 1983 også ankenævnet om at oplyse årsagen til, at Deres anmodning om en (efterfølgende) begrundelse ikke var blevet imødekommet. Ankenævnet har i den anledning i sin skrivelse af 12. december 1983 til mig henvist til, at nævnet »... i skrivelse af 16. marts 1983 (har) tilkendegivet over for advokaten, at afgørelsen er truffet på grundlag af et samlet skøn over de foreliggende omstændigheder ...«.

Jeg har meddelt ankenævnet, at jeg var opmærksom på, at dette var indholdet af ankenævnets besvarelse af Deres anmodning om en efterfølgende begrundelse, og at baggrunden for, at jeg udbad mig en udtalelse i den anledning, var, at jeg ikke kunne anse dette for en imødekommelse af Deres anmodning. Jeg har endvidere meddelt ankenævnet, at jeg må finde det beklageligt, at nævnets besvarelse af Deres anmodning ikke blot ikke indholdsmæssigt opfylder de krav, der må stilles til en efterfølgende begrundelse, men også har fået en udformning, der må forekomme unødigt afvisende i forhold til Dem.«

Supplerende oplysninger om sagen

I skrivelse af 17. august 1984 underrettede ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen mig om, at ankenævnet havde genoptaget sagen om de 5 medlemmers adgang til at modtage arbejdsløshedsdagpenge, efter at de havde forladt deres arbejde. Efter at sagen havde været behandlet på møder den 17. maj og 9. august 1984, fandt ankenævnet ikke grundlag for at fastholde den omhandlede afgørelse og ophævede derfor den idømte karantæne. Samtidig beklagede ankenævnet udformningen af sit svar af 18. marts 1983 til advokat A.

Jeg meddelte herefter ankenævnet, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.